

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 400
din 09.09.2015

Dosar nr.: 231/2015

Petiție nr.: 2547/07.04.2015

Potent: M. G.

Reclamat: M. R. S.

Obiect: afirmații discriminatorii la adresa persoanelor homosexuale

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. M. G.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. M. R.S., cu domiciliul în

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea în cauză vizează afirmațiile reclamatei cu privire la persoanele cu o altă orientare sexuală, respectiv homosexuală, postate pe blogul personal: **“ca orice mamă, care nu vrea să-și vadă băiatul nici gay, nici terrorist, nici cerșător, nici drogat, nici depresiv. Ca orice mamă normală din lumea asta, vreau binele copilului meu. Sigur, e problema mea ce consider a fi bine sau rău pentru el...Cine știe, poate într-o zi vom deveni noi o minoritate și voi o majoritate. Sunteți oameni anormali, oricat vă deranjează că v-am numit așa ... dar, dacă vă asumați “diferența”, faceți-o cu eleganță, discreție, convingere, nu neapărat dând iama în dulapul femeilor și în fardurile lor. Nu ne agresați vizual copiii pe stradă...”**

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Având în vedere faptul că petenul nu a indicat în plângere adresa de domiciliu/corespondență a reclamatei, CNCD a solicitat organelor competente informații cu privire la domiciliul reclamatei.

3.3. Prin adresele înregistrate cu nr. 3840/04.06.2015, 2547/07.07.2015 și 4673/07.07.2015, părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Colegiul director, la data de 16.06.2015, respectiv 21.07.2015 la sediul C.N.C.D. La ambele termene, părțile nu s-au prezentat.

3.4. De asemenea, având în vedere calitatea de persoană publică a reclamatei precum și faptul că aceasta a colaborat cu postul de televiziune ProTv, Colegiul director a solicitat postului tv date cu privire la o adresă de e-mail sau un număr de telefon pentru a-i înmâna citația, întrucât plicul cu

corespondența s-a reîntors de două ori la sediul CNCD. Postul Tv în cauză, deși a primit corespondența, nu a răspuns solicitării.

3.5. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1 Susținerile petentului

4.1.1. Prin sesizarea nr. 2547/07.04.2015, petentul susține că reclamata a postat pe blogul personal afirmații discriminatorii la adresa persoanelor homosexuale, afirmații care îi lezează grav demnitatea. Astfel, se arată că reclamata a publicat pe blogul personal un articol intitulat "Adam și Eva? (Toleranța pe la spatele normalității)" în care îi numește pe homosexuali anormali. **"Sunteți oameni anormali, oricat vă deranjează că v-am numit așa ... dar, dacă vă asumați "diferența", faceți-o cu eleganță, discreție, convingere, nu neapărat dând iama în dulapul femeilor și în fardurile lor. Nu ne agresati vizual copiii pe stradă..."**

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține afirmațiile reclamatei **"Sunteți oameni anormali, oricat vă deranjează că v-am numit așa ... dar, dacă vă asumați "diferența", faceți-o cu eleganță, discreție, convingere, nu neapărat dând iama în dulapul femeilor și în fardurile lor. Nu ne agresati vizual copiii pe stradă..."**

5.2. În drept, Colegiul trebuie să analizeze afirmațiile reclamatei din perspectiva echilibrului dintre principiul libertății de exprimare și dreptul la respectarea demnității umane și a nediscriminării (art. 2 alin. (1), art. 15 și art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată).

5.3. Potrivit art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, **prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza unui criteriu, care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege. O formă a discriminării este hărțuirea reglementată de art. 2 alin. 5 din O.G. 137/2000 ca fiind un comportament pe baza unui criteriu, care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.**

5.4. În raport cu protecția demnității umane și dreptul la nediscriminare, art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 dispune că *„Prevederile prezentei ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”*.

De asemenea, potrivit **art 30 alin 1 și 2 din Constituția României** *„Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile. Cenzura de orice fel este interzisă.”*

5.5. Cu toate acestea dreptul la liberă exprimare nu este un drept absolut, iar legiuitorul a instituit în textul constituțional limitele exercitării dreptului la liberă exprimare, astfel, potrivit **art. 30, alin. 6 și 7 din Constituția României** *”Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.*

Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

În aceste condiții, exercitarea libertății de exprimare comportă și obligații, și poate fi supusă unor condiții, restricții ori sancțiuni, numai în măsura în care acestea sunt prevăzute expres de lege și sunt necesare într-o societate democratică, pentru protecția demnității, reputației sau drepturilor altora.

5.6. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite condiții: să fie previzibilă și accesibilă), **să urmărească un scop legitim, să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională cu scopul urmărit** (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

5.7. Raportat la **prima cerință**, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000. De asemenea, Constituția României în art. 1 alin. (3) consacră garantarea demnității omului ca valoare supremă a legii fundamentale și a democrației.

Apreciem că **textele normative în cauză sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Scopul legitim urmărit constă în protecția demnității umane a persoanelor care au o altă orientare sexuală .

5.9. Pe de altă parte, în contextul **dreptului de a nu fi spus discriminării** și sub acest din urmă aspect, corelativ unui tratament injust, ostil, umilitor sau degradant, trebuie reținut elementul de apreciere al criteriului de la care, un comportament reprobabil are a fi calificat ca ostil, injust până la tratament degradant, astfel cum au statuat instanțele de contencios european, fosta Comisie pentru Drepturile Omului și Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Acest element de apreciere este unul variabil, în funcție de circumstanțele cauzei și de efectele aplicării lui, în raport cu sexul, vârsta, starea de sănătate a victimei și alte asemenea elemente referitoare la situația victimei.

5.10. După cum a spus fosta Comisie, expresia „tratamente degradante” are în vedere atingeri grave ale demnității umane, astfel că o măsură care este de natură să coboare statutul social al unei persoane, situația sau reputația ei, poate fi considerată a constitui un asemenea tratament, dacă ea atinge „un anumit grad de gravitate”.

5.11. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, **tratamentul a fost calificat ca fiind "degradant"** dacă a **cauzat victimelor sentimente de teamă, de neliniște și de inferioritate, de natură a le umili și a le înjosi** (a se vedea, în acest sens, Kudla împotriva Poloniei [MC], Cererea nr. 30.210/96, paragraful 92, ECHR 2000-XI).

5.12. Pentru a decide dacă un anumit tratament este sau nu degradant în sensul art. 3 al Convenției, Curtea examinează dacă scopul aplicării lui este acela de a umili sau înjosi victima și dacă, prin efectele produse, a fost adusă o atingere personalității acesteia, într-o manieră incompatibilă cu art. 3 (a se vedea, în acest sens, Raninen împotriva Finlandei, Decizia din 16 decembrie 1997, Reports 1997-VIII, pag. 2.821-22, paragraful 55). Cu toate acestea, absența unui asemenea scop nu ar putea exclude într-o manieră definitivă constatarea unei încălcări a art. 3 (a se vedea, în acest sens, Peers împotriva Greciei, Cererea nr. 28.524/95, paragraful 74, CEDO 2001-III). Or, în cazurile de încălcarea a demnității umane prin discriminare nu este relevantă existența unei intenții și nici a unei victime în concret.

Articolul 15 din același act normativ instituie următoarele: „*constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel*

comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere intimidante, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acesteia/acestui la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau categorie defavorizată, ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia/acesteia”.

5.13. Raportat la speță, Colegiul director reține că partea reclamată, în calitate sa de persoană publică, fost moderator al unor emisiuni TV, persoană care se află permanent în atenția publică, a făcut afirmații care creează un cadru intimidant, ostil, degradant și ofensator persoanelor homosexuale.

Mai mult, aceasta, prin postarea opiniilor personale, a instigat la o atitudine negativă față de aceste persoane. Sub acest aspect, calitatea părții reclamate de persoană publică care ocupă o funcție/poziție ce are ca principal obiect “transmiterea de informații” este importantă în aprecierea faptei supuse analizei.

Colegiul va analiza dacă plângerea, în fapt, îndeplinește condițiile prevăzute la art. 15 din O.G. 137/2000, respectiv:

- constituie un comportament manifestat în public;
- comportamentul are caracter de instigare sau/și vizează atingerea demnității ori/și crearea unei atmosfere de intimidare, ostilă degradantă ofensatoare îndreptată împotriva persoanelor gay (homosexuale).

5.14. În acest sens, Colegiul director reține că este mai mult decât evident “spațiul public”, având în vedere faptul că afirmațiile au fost postate pe blogul reclamatei. Așa cum a statuat și instanța de judecată, spațiul virtual prin care se transmit informații publicului și mai mult, oferă posibilitatea publicului de a-și exprima opiniile, constituie o pagină personală susceptibilă de a fi vizualizată de către mai multe persoane, iar în acest caz informația difuzată capătă un **caracter public** (vezi Sentința nr. 21 din 17 ian 2013 a C.A. Tg. Mureș).

5.15. Cu privire la comportament/afirmații, Colegiul reține că reclamata a înțeles să-și exprime public opiniile personale “în calitate de mamă”, cu privire la persoanele care au o altă orientare sexuală. Astfel, aceasta nu s-a limitat la a exprima public ce crede că este mai bine pentru fiul său (cum crede că este moral și corect să crești și să educi un copil), ci a ales să-i ofere fiului său o “educație sănătoasă”, publică, ce a adus atingere gravă unei minorități, numindu-i pe membrii acesteia, anormali.

Reclamata susține că afirmațiile pe care le face sunt doar în calitate sa de mamă a unui băiat de 11 ani, iar dacă se întoarce la “pălăria” de persoană publică, va tăcea în continuare. Din păcate, reclamata se contrazice și chiar în calitate sa de persoană publică face afirmațiile în cauză. Dacă alegea să-și educe fiul într-un mod “sănătos” acasă și nu într-un spațiu public, sigur nu se iveau consecințele.

Modul dur în care reclamata le “sugerează” persoanelor gay ce pot face pentru a câștiga mai mult respect și înțelegere de la majoritari, deși aceasta susține că nu-l va discrimina niciodată, că-l va accepta mereu, **Sunteți oameni anormali, oricat vă deranjează că v-am numit așa ... dar, dacă vă asumați “diferența”, faceți-o cu eleganță, discreție, convingere, nu neapărat dând iama în dulapul femeilor și în fardurile lor. Nu ne agresați vizual copiii pe stradă...**” intră sub incidența prevederilor art. 2 alin 1 și art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată.

Colegiul este de opinie că afirmațiile părții reclamate constituie un comportament care se plasează în strânsă legătură cu orientarea sexuală, iar prin natura lor duc la crearea unui cadru ostil, intimidant și ofensiv ce se răfrânge, în mod particular, asupra unei comunități de persoane, în speță persoanele cu o altă orientare decât cea heterosexuală. Din acest punct de vedere, Colegiul este de opinie că afirmațiile părții reclamate, sub aspectul efectului creat,

au fost de natură a conduce la atingerea dreptului la demnitate a persoanelor homosexuale, în sensul prevederilor art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000 republicată.

5.16. Măsura constatării și sancționării unui astfel de comportament **este necesară într-o societate democratică** în care demnitatea umană este garantată. Demnitatea umană este un element important în respectul de sine al oricărui cetățean.

Măsura este proporțională cu scopul urmărit, astfel constatarea contravenției și aplicarea unei sancțiuni sunt proporționale cu necesitatea protecției demnității umane a persoanelor homosexuale din România.

5.17. Totodată, Colegiul director reține că este esențial pentru persoanele care se exprimă public **să evite comentarii care pot răspândi și conduce la creșterea intoleranței** (a se vedea Feret v. Belgium (no. 15615/07), Chamber of Judgment of 16 July 2009 – Curtea Europeană a Drepturilor Omului).

5.18. În temeiul celor mai sus, Colegiul director constată că s-au îndeplinit condițiile prevederilor art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.(2), din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **cu unanimitate**,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin.1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. Sancționarea reclamatei cu amendă contravențională în valoare de 3000 lei, potrivit art.2 alin.11 și art. 26 alin.1 din O.G. Nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
3. O copie a hotărârii se va transmite părților

VI. Modalitatea de plată a amenzii

6.1.Amenda contravențională se va plăti la Direcția de Impozite și Taxe a Sectorului 1 București, conform Ordonanței nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar).

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MANOLE FLORIN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 30.09.2015

Motivat în fapt și în drept Aszталos Csaba Ferenc
Angelica Paraschiv

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal de 15 zile, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Verificat SCSRP